

Odpovědi na nejčastější dotazy ke zkoušce z přestupků podle zákona č. 250/2016 Sb.

1. Jak se bude pro kontroly dokazovat pětiletá praxe u úředních osob?

Zákon č. 250/2016 Sb. nestanoví způsob prokázání splnění pětileté praxe v projednávání přestupků a rozhodování o nich. Splnění uvedené výjimky z kvalifikačních požadavků vždy posuzuje vedoucí správního orgánu, ve kterém je úřední osoba zařazena, resp. jím pověřený pracovník, který by měl vycházet především z obsahu pracovní smlouvy úřední osoby, jejího pracovního zařazení, popřípadě jejího předchozího působení u správního orgánu (není přitom rozhodné, u jakého správního orgánu byla praxe získána, ale jaký byl skutečný obsah vykonávané činnosti). S ohledem na to není podstatné, jakým způsobem správní orgán, ve kterém je úřední osoba zařazena, formálně zpracuje posouzení splnění uvedené výjimky z kvalifikačních požadavků; z hlediska výkonu kontroly by takové posouzení mělo být pravděpodobně součástí osobního spisu zaměstnance.

2. Lze započítat praxi i v případě, že úředník má vyřizování přestupků v náplni práce, ale reálně ho nevykonává?

Nelze. Pro uznání praxe nestačí, pokud úřední osoba měla projednávání přestupků a rozhodování o nich pouze v náplni práce, aniž by tuto agendu skutečně vykonávala. Praxe by pak měla být rovněž dostatečně komplexní, aby poskytovala záruky odbornosti výkonu dané agendy (podmínka praxe by tak nebyla naplněna např. tehdy, pokud by úřední osoba prováděla výlučně jen určité dílčí úkony v řízení, které nepředstavují bezprostřední podíl na věcném projednávání přestupků). Za rozhodující přitom nepovažujeme, jaký je skutečný podíl projednávání přestupků a rozhodování o nich na celkové pracovní náplni úřední osoby, pokud přestupky úřední osoba skutečně projednává.

3. Má mít zkoušku podle zákona č. 250/2016 Sb. i ten, kdo má zkoušku zvláštní odborné způsobilosti „při přestupkovém řízení ve věci pořádku ve státní správě, pořádku v územní samosprávě, veřejného pořádku, občanského soužití a majetku“?

Ano. Jedná se o dvě na sobě nezávislé zkoušky, které je nutno posuzovat odděleně. Zkoušku odborné způsobilosti však nemusí složit úřední osoba, která má vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu právo a právní věda, právo nebo bezpečnostně právní studia na vysoké škole v České republice, nebo která má splněnou pětiletou praxi v projednávání přestupků

a rozhodování o nich, anebo která projednává, resp. po 1. lednu 2024 bude projednávat přestupky pouze příkazem na místě.

4. Zdali oprávněné osoby, které splňují vzdělání podle §111 zákona č. 250/2016 Sb., potřebují od MV potvrzení, kterým se budou prokazovat při kontrolách?

Nepotřebují. Ministerstvo vnitra nevydává žádné osvědčení o uznání rovnocennosti vysokoškolského vzdělání ve smyslu § 111 zákona č. 250/2016 Sb. (tj. osvědčení, že úřední osoba má vzdělání požadované v tomto ustanovení) a stejně tak nevydává žádné potvrzení praxe pro účely posouzení splnění výjimky z kvalifikačních požadavků.

5. Jak se do délky praxe započítá mateřská dovolená?

Mateřská nebo rodičovská dovolená je překážka v práci na straně zaměstnance, kdy zaměstnanec není přítomen v práci, tedy v tomto případě reálně neprojednává přestupky a nerozhoduje o nich. Doba trvání této překážky v práci se proto z logiky věci nezapočítává do doby uznatelné praxe. Zákon č. 250/2016 Sb. však nevyžaduje, aby praxe v projednávání přestupků a rozhodování o nich byla nepřetržitá, a proto postačí, jestliže úřední osoba projednávala přestupky a rozhodovala o nich v souhrnu 5 let (tj. 5 let v rámci celé její dosavadní profesní praxe). Zákon č. 250/2016 Sb. také nevyžaduje, aby požadovaná praxe trvala ke dni 31. prosince 2023. Pokud se tedy úřední osoba vrátí z mateřské (rodičovské) dovolené po 1. lednu 2024 a zároveň bude splňovat pětiletou praxi v projednávání přestupků a rozhodování o nich (získanou kdykoli v době před nástupem na mateřskou nebo rodičovskou dovolenou), bude moci nadále vykonávat činnost oprávněné úřední osoby v řízení o přestupku i bez splnění kvalifikačních požadavků.

6. Zdali si může oprávněná osoba sama podat přihlášku ke zkoušce, proč má přihlašovat úřad?

Nemůže. Podle § 1 odst. 1 vyhlášky č. 172/2017 Sb. upravující podrobnosti obsahu a provádění zkoušky odborné způsobilosti přihlašování ke zkoušce provádí správní orgán, ve kterém je úřední osoba zařazena. I z definice pojmu „oprávněná úřední osoba“ podle § 15 odst. 2 správního řádu (z níž vychází i § 111 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb.), kterou se rozumí úřední osoba oprávněná k provádění úkonů správního orgánu v řízení (o přestupku) na základě vnitřních předpisů správního orgánu nebo pověření vedoucího správního orgánu, vyplývá, že za splnění kvalifikačních požadavků odpovídá

správní orgán, který úřední osobu zaměstnává. Tento správní orgán nebo jím pověřená osoba pak provádí posouzení splnění kvalifikačních požadavků, jakož i výjimek, kdy tyto požadavky nemusí být splněny.